

повне звільнення від покарання [3]. Таким чином, участь у боях гладіаторів могла бути, як тепер кажуть, «соціальним ліфтом» і, за умови високої спортивної майстерності та удачі, створювала умови поліпшення соціального статусу.

Підсумовуючи викладене, можна зробити висновок, що спорт у Стародавньому Римі був важливим феноменом життя суспільства, виконуючи функцію не тільки розважальну, але й своєрідного регулятора статусу особи.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Історія європейської цивілізації: Рим / за ред. Умберто Еко; пер. зітал. – Харків: Фоліо, 2015. – С. 238.
2. Дюрант В. Цезарь и Христос / пер. с англ. – М. : КРОН-ПРЕСС, 1995. – С.81-94, 409-411.
3. Сергеенко М.Е. Жизнь древнего Рима. – СПб. : Летний сад; Нева, 2000. – С. 218-219.

Цибульська Ольга Юрійвна,

*кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри цивільного права
Національного університету «Одеська юридична академія»*

«Як умру, то поховайте

Мене на могилі,

Серед степу широкого,

На Вкраїні милій...»

Т.Г. Шевченко «Заповіт», 1845р. (уривок)

ВИЗНАЧЕННЯ МІСЦЯ І ФОРМИ ЗДІЙСНЕННЯ РИТУАЛУ ПОХОВАННЯ ЗАПОВІДАЧА ЗА ЦИВІЛЬНИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ

Зробити розпорядження щодо місця і форми здійснення ритуалу поховання кожна фізична особа, яка має відповідний обсяг цивільної дієздатності, може шляхом складання заповіту (статті 1233, 1234, частина перша статті 1240 ЦК України [1], п. 2.7 Глави третьої Розділу другого Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України [2]).

Відповідно до зазначених вище статей заповідач може зобов'язати спадкоємця до вчинення певних дій немайнового характеру, зокрема щодо

розпорядження особистими паперами, визначення місця і форми здійснення ритуалу поховання.

Разом із тим, якщо використати таку можливість, скориставшись нормами чинного цивільного законодавства України, таке розпорядження заповідача, скоріш за все, може виявитись нездійсненим і останнє волевиявлення фізичної особи в межах заповіту матиме силу «де-юре», але не «де-факто».

Це пов'язано із тим, що момент ритуалу поховання відбудеться раніше, ніж спадкоємці за заповітом дізнаються про розпорядження заповідача відповідного змісту. Адже, згідно зі ст. 1255 ЦК України законодавець закріпив так звану гарантію про неприпустимість розголошення інформації як про факт складання самого заповіту, так і про його зміст, що має відповідну назву «таємниця заповіту», відповідно до якої нотаріус, інша посадова, службова особа, яка посвідчує заповіт, свідки, а також фізична особа, яка підписує заповіт замість заповідача, не мають права до відкриття спадщини розголошувати відомості щодо факту складення заповіту, його змісту, скасування або зміни заповіту.

Так, як правило, канони всіх світових релігій (буддизм, індуїзм, іудаїзм, християнство, іслам тощо) передбачають ритуал поховання або в день смерті фізичної особи, або на третій день після її смерті [3]. А строк для прийняття спадщини відповідно до норм чинного цивільного законодавства України триває, за загальним правилом, шість місяців з часу її відкриття (ст. 1270 ЦК України). Таким чином, якщо заповідач за свого життя не повідомить своїх спадкоємців про свою волю щодо місця і форми здійснення ритуалу поховання, це буде неможливо здійснити вже потім, коли триває процедура прийняття спадщини, в межах якої і відбувається ознайомлення спадкоємців зі змістом заповіту.

На підставі викладеного, можна дійти висновку, що можливість, передбачена нормами чинного цивільного законодавства нашої держави щодо визначення місця і форми здійснення ритуалу поховання в межах заповіту, має декларативний характер і в реальному житті не матиме шляхів своєї реалізації, залишаючись закріпленою виключно в межах одностороннього правочину під назвою «заповіт».

ЛІТЕРАТУРА:

1. Цивільний кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 р. № 435-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40-44. – Ст. 356.

2. Порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України : Порядок, затверджений Міністерством юстиції України від 22 лютого 2012 р. № 296/5 // Офіційний вісник України. – 2012 р. – № 17. – Ст. 632.
3. Похорони в разных религиях. – Режим доступу :<https://ritual.ru/poleznaya-informacia/articles/pohorony-v-raznyh-religiyah/>.

Берназ Дмитро Васильович,
*викладач кафедри спеціальної фізичної підготовки
Одеського державного університету внутрішніх справ*

ДО ПИТАННЯ ПРО МІЖНАРОДНІ ПОЗАСУДОВІ ІНСТАНЦІЇ В ГАЛУЗІ СПОРТУ

Необхідно зазначити, що в Україні на відміну від більшості зарубіжних країн відсутня чітка структура позасудових інститутів розгляду спортивних спорів. Так склалося, що серед спортивних федерацій чи асоціацій тільки Федерація футболу України має окремі спеціалізовані органи, що вирішують спортивні спори. Таких органів є два види: органи вирішення дисциплінарних спорів та органи, що вирішує спори між професійними клубами та професійними футболістами.

До міжнародних органів вирішення спортивних спорів можна віднести Спортивний арбітражний суд (CAS), Міжнародну раду з питань спортивного арбітражу (ICAS), а також органи з розгляду спортивних спорів, що функціонують при федераціях.

До останніх, для прикладу, можна віднести Дисциплінарний комітет ФІФА, який відповідно до ст. 64 Дисциплінарного регламенту ФІФА вправі не виконувати рішення CAS, у випадку якщо сторони спору не розглянули спір у юрисдикційному органі ФІФА або в національній федерації як органі першої інстанції, а відразу звернулися до CAS як суду першої інстанції [1].

Спортивним арбітражним судом (CAS) є незалежний міжнародний арбітражний орган, який уповноважений вирішувати спортивні спори. Штаб-квартира суду знаходиться в м. Лозанні, Швейцарія. CAS має два відокремлені підрозділи суду в Сіднеї та Нью-Йорку [2].

Відповідно до ст. R27 Процедурних правил CAS, його основною функцією є вирішення спортивних або пов'язаних зі спортом спорів шляхом арбітражу чи шляхом посередництва у процесі медіації [3].

Вказані спори можемо поділити на дві групи. До першої відносяться комерційні спори, що виникли з договірних, контрактних відносин між